

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 396/2024
14.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, Марије Терзић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Борис Васојевић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Владимир Перих Валтер“ из Пријепоља, чији је пуномоћник Мехмед Ровчанин, адвокат из ..., ради поништаја одлуке о избору кандидата, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 74/23 од 19.09.2023. године, у седници одржаној 14.02.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 74/23 од 19.09.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пријепољу П1 78/20 од 11.10.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље, па је поништено решење о избору кандидата тужене донето од стране конкурсне комисије број ... од ...2020. године. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље па је поништено решење тужене донето од стране директора под бројем ... од ...2020. године. Ставом трећим изреке, тужена ја обавезана да тужилји накнади трошкове поступка у износу од 90.000,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде па до исплате.

Апелациони суд у Крагујевцу је, пресудом Гж1 74/23 од 19.09.2023. године, ставом 1. изреке, одбио као неосновану жалбу тужене и потврдио пресуду Основног суда у Пријепољу П1 78/20 од 11.10.2022. године. Ставом 2. изреке, одбијен је захтев тужене да се обавеже тужилја да јој накнади трошкове жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је изјавила благовремену ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), у вези одредбе члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 10/23) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била учесник конкурса који је тужена објавила ...2020. године у публикацији „Послови“ број ..., за радно место наставника ..., тако што је тражен један извршилац за издвојено одељење „...“. Решењем о избору кандидата број ... од ...2020. године, конкурсна комисија тужене је примила у радни однос на неодређено време у издвојеном одељењу „...“, учесника конкурса ББ. Незадовољна таквом одлуком, тужила је уложила жалбу директору тужене коју је он одбио Одлуком број ... од ...2020. године. У образложењу Одлуке наведено је да тужена није могла да примени критеријуме који нису прописани законом и да у поступку избора кандидата по расписаном конкурсном поступку није било никаквих унапред утврђених критеријума, већ је конкурсна комисија, по спроведеном поступку, одлучила о избору кандидата, тако што је о сваком кандидату гласала, а изабран је кандидат који је добио већину гласова.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су тужбени захтев тужиле усвојили применом одредбе члана 154. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/17... 6/20), налазећи да је тужена била дужна да образложи оспорену одлуку о избору кандидата, јер се конкурс не може да спроведе само ради задовољавања законске форме. Приликом спровођења избора примењени критеријуми морају да буду образложени у одлуци о избору кандидата тако што образложење треба да садржи конкретизацију целог поступка бодовања учесника конкурса како би се са сигурношћу могло да утврди због чега је дата предност изабраном кандидату у односу на остале учеснике конкурса. У конкретном случају, конкурсна комисија тужене је у образложењу свог решења о избору кандидата, након уводног излагања о објављеном конкурсном поступку и хронолошког излагања тока поступка по спроведеном поступку, навела само да је „конкурсна комисија након обављеног разговора са наведеним кандидатима дана2020. године, о чему је сачинила записник број ... од ...2020. године, а након увида у комплетно достављену документацију, психолошку процену обављеног разговора са кандидатима, а сходно својим овлашћењима из члана 154. став 7. Закона о основама система образовања и васпитања једногласно одлучила да за послове наставника ... у издвојеном одељењу „...“ изабере ББ, професора ..., која у потпуности испуњава услове конкурса“. По мишљењу нижестепених судова овакво образложење оспорене одлуке не садржи разлоге којима се иста оправдава, односно зашто се доносилац одлуке определио управо за изабраног кандидата, нити је истом одлуком појашњено чиме се конкурсна комисија руководила приликом њеног доношења тј. изостали су разлози по којим критеријумима је извршено рангирање кандидата, да ли је исто уопште вршено и на који начин, због чега је изостао чињенични основ за проверу законитости коришћења дискреционог права комисије.

По оцени Врховног суда, побијана одлука донета је правилном применом материјалног права.

Одредбом члана 154. Закона о основама система образовања и васпитања, између осталог је прописано да се пријем у радни однос на неодређено време врши се на основу конкурса који расписује директор (став 1); кандидати попуњавају пријавни

формулар на званичној интернет страници министарства, а потребну документацију, заједно са одштампаним пријавним формуларом достављају установи (став 2); конкурс спроводи конкурсна комисија коју именује директор, а обавезан члан комисије је секретар установе, при чему комисија има најмање три члана (став 3); комисија утврђује испуњеност услова кандидата за пријем у радни однос из члана 139. овог закона, у року од осам дана од дана истека рока за пријем пријава (став 4); кандидати из става 4. овог члана који су изабрани у ужи избор у року од осам дана упућују се на психолошку процену способности за рад са децом и ученицима коју врши надлежна служба за послове запошљавања применом стандардизованих поступака (став 5); конкурсна комисија сачињава листу кандидата који испуњавају услове за пријем у радни однос у року од осам дана од дана пријема резултата психолошке процене способности за рад са децом и ученицима (став 6); конкурсна комисија обавља разговор са кандидатима са листе из става 6. овог члана и доноси решења о избору кандидата у року од осам дана од дана обављеног разговора са кандидатима (став 7); Да кандидат незадовољан решењем о изабраном кандидату може да поднесе жалбу директору, у року од осам дана од дана достављања решења из става 7. овог члана (став 8); директор о жалби одлучује у року од 8 дана од дана подношења (став 9).

У конкретном случају, тужена је на начин предвиђен горе наведеним одредбама закона, спровела поступак избора кандидата, тако што тужена није изабрана у ужи избор. Побијана одлука садржи хронолошко излагање тока поступка по спроведеном конкурсу, али не и разлоге за избор кандидата ББ.

Закон о основама система образовања и васпитања, прописивањем услова за пријем у радни однос, поступак избора или поступак правне заштите кандидата (члан 154.), отклања произвољност и арбитрерност органа конкурсног поступка, што значи да они имају обавезу да образложе због чега је један кандидат изабран у односу на другог, јер наспрам те њихове обавезе је право не изабраног кандидата на делотворну праву заштиту. То није могуће остварити ако одлука о избору кандидата не садржи чињенице и закључке на основу којих је извршен избор, што је овде случај. Због тога тужена неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку.

На основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић